

Jaaroverzicht 2020

Museum Van Loon

Museum Van Loon 2020

Voorwoord

Na een dynamisch jaar in 2019 was 2020 een vreemd en onwerkelijk jaar voor velen en zo ook voor het museum. Door het COVID-19 virus lag (en ligt) de wereld grotendeels stil en ook Museum Van Loon moest verschillende malen sluiten, en dat raakte ons diep. Wij hopen binnenkort onze deuren weer te mogen openen! We kijken er naar uit u allen weer te mogen ontvangen in het museum en werken in de tussentijd aan een aantal spannende projecten voor 2021! Maar eerst kijken we terug op 2020, een vreemd jaar maar ook een jaar waarin we niet hebben stilgezeten:

Het tentoonstellingsprogramma van 2020 trapte af met de verlenging van de tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten* tot en met 2 maart. We organiseerden nog een concert Surinaams Klassiek naar aanleiding van de tentoonstelling, de twee stedenboeken van de Atlas Van Loon waren te bekijken in het museum en we waren te gast bij een panelgesprek in Soho House over het historische en huidige culturele erfgoed in relatie tot

zwarte makers en de rol van instellingen in het uitdragen van een meerstemmig beleid; de tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten* werd hier als case behandeld.

Helaas moesten wij vanaf 13 maart 2020 de deuren tijdelijk sluiten. Vanwege de ontstane corona-situatie werd het gehele activiteiten- en tentoonstellingsprogramma voor 2020 opnieuw onder de loop genomen. De Vrijheidsmaaltijd in mei, de Open Tuinen Dagen in juni, de educatieve trajecten met het MBO, rondleidingen voor blinden en slechtzienden, Kunstschooldagen, Maakdagen, Intreeweek in augustus en Museumnacht in november hebben we helaas moeten annuleren. Het organiseren van grotere tentoonstellingen was niet mogelijk, en ook de Opera in de Grachtentuin kon niet doorgaan. Tijdens de sluiting heeft (toenmalig conservator) Willem te Slaa verschillende rondleidingen gegeven door het huis en de tuin om zo ook thuis mensen te kunnen inspireren met verhalen vanuit het museum. Willem

is in juni een nieuwe uitdaging aangegaan als directeur van Slot Zuylen. Tristan Schiff vervangt hem tijdelijk als conservator en heeft de online rondleidingen voortgezet.

Begin zomer mochten wij weer open! Wat fijn om weer bezoekers te kunnen ontvangen en verhalen te kunnen vertellen. We hebben samenwerkingen gezocht met verschillende partners in de buurt; zo hebben we twee dagen in de week onze tuin opengesteld voor yogalessen van &YOGA en verschillende pop-up restaurants georganiseerd met restaurant John Dory en Zoldering, waar we velen van u hebben mogen verwelkomen. Ook hebben we een concertreeks in de tuin van het museum georganiseerd samen met harpist Lavina Meijer. Begin oktober opende, met steun van Vereniging Rembrandt en Turing Foundation, een kleine maar vernieuwende presentatie rondom zes werken uit de vaste collectie, *Spraakmakers: de collectie Van Loon bekeken*. Hierin reflecteerde een waaier aan deskundigen vanuit hun eigen perspectief en achtergrond op de collectie. Dit leverde nieuwe en interessante verhalen op; immers, niet iedereen ziet hetzelfde wanneer hij/zij naar kunst en erfgoed kijkt.

Helaas moesten we tussendoor weer twee weken dicht en uiteindelijk gingen we op 15 december 2020 weer voor langere tijd dicht vanwege de landelijke lockdown. Het huis versierd in kerstsfeer en de presentatie over het Loosdrechts en Amstel porselein van de familie Van Loon was hierdoor helaas maar kort te zien. Maar, inmiddels met de nodige ervaring, werd dit snel omgezet in een online videotour voor alle liefhebbers thuis!

We sluiten het jaar af met een dubbel gevoel. Trots op hoe we er met het hele team doorheen zijn gekomen en enorm trots op en dankbaar voor alle hulp en support van onze vrienden-groepen en liefhebbers van het museum. Dit heeft ons enorm geholpen! Tegelijkertijd heeft het jaar ook een enorme impact gehad op de financiën en was het moeilijk om weken achter elkaar de lege kamers van het huis te zien. We hebben dit jaar ongeveer 19.000 bezoekers kunnen ontvangen, en dat is toch echt een stuk minder dan normaal. Maar met goede moed en met vele ideeën kijken we uit naar 2021, waarin we hopen weer velen van u te mogen ontvangen!

Tentoonstellingen & Evenementen

Aan de Surinaamse grachten – Van Loon & Suriname (1728 – 1863)

5 oktober 2019 t/m 13 januari, verlengd t/m 2 maart 2020

In het najaar 2019 opende de tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten*, samengesteld door conservator Willem te Slaa en medeconservator Marian Duff. Voor het eerst belichtte het museum de betrokkenheid van de 18de- en 19de-eeuwse familie Van Loon bij de WIC en de Sociëteit van Suriname. Vanwege de brede belangstelling werd besloten de tentoonstelling te verlengen tot en met 2 maart 2020. De tentoonstelling vormde tevens de start van een koersverbreding van het museum naar meerstemmigheid. De tentoonstelling is online nog te bekijken.

Surinaams Klassiek

5 januari 2020

Tijdens de tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten* werden in 2019 al verschillende activiteiten georganiseerd. In 2020 volgde het concert Surinaams Klassiek (waarvan de

eerste versie in 2013 plaatsvond, geproduceerd door Sjaiesta Badloe in opdracht van initiatiefnemer Lilian Wolf).

In de 19de en 20ste eeuw zijn er prachtige klassieke muziekstukken geschreven door Surinaamse componisten. Met invloeden uit Europa brengt deze muziek verschillende verhalen samen. De voorstelling nam

gasten mee van verleden naar heden.

In het eerste deel van de voorstelling werd er klassieke Surinaamse muziek uit de 19de en 20ste eeuw gespeeld door Roderigo Robles de Medina op piano, Yannick Hiwat op viool en met zang van Jeannine la Rose. In het tweede deel van de avond vertolkte Shari Louise de muziek van Nelly Dahlberg (1943-2015) en vertaalde ze dit op een uitzonderlijke manier naar het heden. De uitverkochte avond werd afgesloten met een gesprek over klassieke Surinaamse muziek onder leiding van Vincent Henar.

Concert Surinaams Klassiek Roderigo Robles de Medina, Shari Louise, Gino-Cochise, Yannick Hiwat, Nell Tjong Ayong en Vincent Henar

Atlas Van Loon 13 januari 2020

Museum Van Loon kon twee stedenboeken van Noord-Italiaanse steden door Johannes Blaeu, onderdeel van de beroemde Atlas Van Loon, toevoegen aan de collectie. De twee boeken werden vanaf 13 januari tentoongesteld in de Rode Salon van het museum. De Atlas Van Loon, bijeengebracht in de late 17de eeuw door Frederik Willem van Loon, bestaat in totaal uit 24 banden, gebonden door de beroemde boekbinder Albert Magnus en thans verspreid over verschillende publieke en private collecties. Door de aankoop, mogelijk gemaakt door Vereniging Rembrandt, het Mondriaan Fonds en het Hugo van Berckel Fonds, komen twee delen van de Atlas Van Loon weer terug in het publieke domein én beschikt Museum Van Loon nu ook over onderdelen van deze atlas. Vanwege de kwetsbaarheid van de stukken zijn de atlassen niet altijd te bekijken in het museum. In het najaar waren ze onderdeel van de tentoonstelling *Spraakmakers: de collectie Van Loon bekeken*.

Panelgesprek Soho House 11 februari 2020

Tijdens Black History Month organiseerde MAFB in samenwerking met en in Soho House een panelgesprek met het thema 'Follow the legacy', gerelateerd aan de tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten*. Ricardo Burgzorg (My First Art Collection), Jeremy Herkul (Jangal), Angelique Hoorn (Angelique Hoorn Management), Robbert Doelwijt Jr. (Atelier Munkicloud), Marian Duff (MAFB en medeconservator *Aan de Surinaamse grachten*) en collega Merel Rosamarijn Krot (Museum Van Loon) waren de deelnemers aan het panel. Marlon Groenhart was de gastheer van de uitverkochte avond. In het panel werd gesproken over het historische en huidige culturele erfgoed in relatie tot zwarte makers en de rol van instellingen in het uitdragen van een meerstemmig beleid. De tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten* werd hier als case opgevoerd.

Start online rondleidingen Vanaf april 2020

In april startte onze conservator Willem te Slaa met het geven van verschillende online rondleidingen

Online rondleiding door Tristan Schiff, Museum Van Loon

door het museum. Zo konden mensen ook tijdens de verplichte sluiting het museum blijven 'bezoeken'. Interim-conservator Tristan Schiff nam later in het jaar dit stokje over. Zo namen zij de thuisblijvers mee door tuin en huis, langs de verschillende kamers en verborgen kasten en vertelden ze over de Van Loon familiegeschiedenis. De video's zijn nog steeds te bekijken via onze social media kanalen zoals [YouTube](#) en [Facebook](#).

GOLD van Jeangu Macrooy 30 juni 2020

In juni werd in de tuin van het museum [de videoclip GOLD van](#)

[Jeangu Macrooy](#) opgenomen. De singer-songwriter bracht de clip uit om aandacht te vragen voor Ketikoti, het jaarlijks op 1 juli terugkerende moment waarbij de juridische afschaffing van de slavernij in Suriname en de Antillen in 1863 wordt herdacht en gevierd. De naam van de feestdag is Sranantongo en betekent 'Ketenen

Videoclip opnames GOLD van Jeangu Macrooy

Gebroken'. Jeangu nam de live video samen met zijn voltallige band op in Museum Van Loon. De geschiedenis van het huis samen met de verhalen die het museum vertelt over gedeelde geschiedenis maken het een relevante plek als het over dit onderwerp gaat.

Opnames House of Spr!t!l 20 juli 2020

En we hadden nog meer bijzondere gasten: de jonge talenten van opera- en muziektheatergezelschap Silbersee. Normaal gesproken werken de talenten elk jaar aan een voorstelling, maar helaas kon deze vanwege COVID-19 niet doorgaan en is er gekozen voor een video performance. Drie dagen lang namen zij alle vertrekken van het museum over voor het opnemen van deze video.

Een mooie samenwerking en prachtig om te zien hoe de akoestiek van het gebouw de operaklanken laat zinderen,

Video House of Spr!t!l

Pop-up diners in de zomer, foto John Dory

Yoga in de tuin met &YOGA, foto &YOGA

Concert van Lavinia Meijer in de tuin

hoe de dansers door de gangen zwieren en hoe de portretten aan de wanden ineens veranderen in publiek. Samen met cinematograaf Bowie Verschuuren, beeldend kunstenaar Jamel Armand, visual artist en componist Frank van der Steen en onder leiding van artistiek directeur Romain Bischoff ontwikkelde Spr!t!z! een filmscenario waarin alle talenten vanuit hun eigen disciplines en kracht de revue passeren. Op 20 juli werd House of Spr!t!z! - a theatrical film of fevered talents @ Silbersee gepresenteerd.

Pop-up Diner met restaurant John Dory en Zoldering Juni t/m sept 2020

Tijdens COVID-19 zijn er nog meer

leuke samenwerkingen ontstaan zoals de pop-up restaurants met John Dory en Zoldering, twee restaurants uit de buurt. Tuin en huis konden gebruikt worden voor een bijzonder diner, verzorgd door een van deze twee partners. Een hele leuke lokale samenwerking! In totaal zijn er 5 avonden georganiseerd, die allemaal uitverkocht waren.

Yoga in de tuin met &YOGA Juni t/m aug 2020

Ook zo'n samenwerking was de combinatie met &YOGA, een yogastudio in de buurt. In de studio van &YOGA kon niet gesport worden, maar in onze binnentuin gelukkig wel! Deze samenwerking resulteerde erin

dat menig yogaliefhebber een matje heeft kunnen uitrollen in de tuin van het museum en heeft kunnen genieten van een yogales van &YOGA in de stille binnentuin.

Concert Lavinia Meijer 12, 13 en 14 aug 2020

Een andere bijzondere samenwerking was die tussen wereldberoemd harpist Lavinia Meijer en Museum Van Loon, ontstaan vanuit de wens om – ook in deze tijden – mensen te laten samenkomen met muziek. In een serie van 6 concerten verwelkomden wij kleine groepjes bezoekers voor een uniek en intiem concert in de binnentuin van het museum. Lavinia Meijer, winnares van de Nederlandse Muziekprijs 2009

en een van de meest veelzijdige harpisten van deze tijd, nam haar publiek mee langs werken van William Croft, Ludovico Einaudi, Yann Tiersen, Erik Satie, Philip Glass én van zichzelf.

Lezing Jaap Scholten 7 september 2020

Schrijvers Jaap Scholten en Tommy Wieringa gingen met elkaar in gesprek in het museum over *Suikerbastaard*, de nieuwe roman van Scholten. Maar ook over schrijven als beroep, het doen van onderzoek en de totstandkoming van boeken. De presentatie werd vanwege COVID-19 op kleine schaal gehouden in het koetshuis van het museum.

Amsterdam Art & Antiques Week 19 t/m 27 september 2020

Dit jaar werd het Amsterdam Art & Antiques Weekend voor het eerst uitgebreid naar een hele week. Het was een initiatief vanuit de galeries in het Spiegelkwartier, om een alternatief te bieden voor de gesloten kunstbeurzen dit jaar vanwege COVID-19. Meer dan 40 antiquairs, galeries en kunsthandelaars met internationale allure vestigden zich tijdens de **Amsterdam Art & Antiques Week** tijdelijk in en rondom het Spiegelkwartier van Amsterdam. Zij exposeerden in reeds bestaande galeries, maar ook in pop-up locaties zoals het koetshuis van Museum Van Loon, leegstaande gebouwen in en om de Spiegelstraat en particuliere grachtenpanden. In het museum waren

Amsterdam Arts and Antique Week in het Koetshuis met Heutink Ikonen, Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co en Paul Ruitenbeek Chinese Art

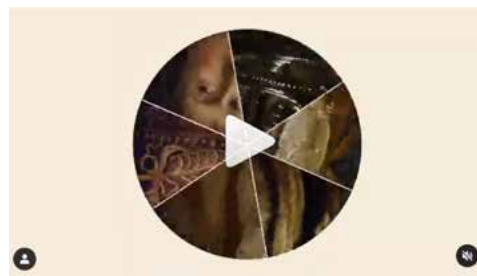
Heutink Ikonen, Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co en Paul Ruitenbeek Chinese Art te bezoeken.

Spraakmakers: de collectie Van Loon bekeken

2 oktober t/m 29 november, verlengd t/m 31 december 2020

Dit najaar lichtte Museum Van Loon 6 kunstwerken uit de vaste collectie uit in een nieuwe presentatie. Bij elk kunstwerk kwamen verschillende stemmen aan het woord, ieder vanuit een eigen achtergrond; van kunstliefhebbers tot professionals en kunstenaars zelf. Samen boden zij een nieuw licht op deze 6 kunstwerken. De presentatie kwam tot stand met hulp van Chantal Tjin, en werd tot een creatief concept gebracht door Lennox Schmidt, creative verbonden aan sQuare, een community van visual storytellers.

De tentoonstelling kwam tot stand met steun van Vereniging Rembrandt en

Spraakmakers: de collectie Van Loon bekeken

Turing Foundation vanuit het initiatief *De kracht van onze Nederlandse Collecties*. Vanwege de belangstelling en de tussentijdse lockdown werd de tentoonstelling verlengd tot en met 31 december 2020; de tentoonstelling is nog steeds [online te bekijken](#).

Kerst in het museum

1 t/m 31 december 2020, vanwege de lockdown online te bezichtigen

Speciaal voor de decembermaand was de tafel in de eetkamer extra feestelijk gedekt met het Loosdrechts en Amstel porselein van de familie Van Loon. Het servies is tussen 1784 en 1809

Tafel in kerstsfeer, foto Julia van der Molen

besteld en sindsdien altijd in de familie gebleven. Vanwege de lockdown is de presentatie maar kort te zien geweest. Daarom vertelt conservator Tristan in een [YouTube video](#) meer over het porselein en werd het huis in kerstsfeer getoond. Zo konden mensen ook thuis nog genieten van *Kerst in het museum!*

Samenwerking met Daily Shot of Culture

28 december 2020

Samen met Jip van My Daily Shot of Culture, een kunst & cultuur platform, filmde het museum een speciale aflevering over de vrouwelijke hoofdrolspelers in Museum Van Loon. Jip vertelt de geschiedenis niet aan de hand van de mannen, zoals vaak gebeurt, maar ze gaat een aantal vrouwen langs. En dat levert bijzondere verhalen op! De video is te bekijken op de social media kanalen van het museum en op [thuismuseum.nl](#).

Online rondleiding over de vrouwelijke hoofdrolspelers in Museum Van Loon door Jip van My Daily Shot of Culture

Collectie & Onderzoek

In een tijd waarin grote tentoonstellingen met bruiklenen niet tot de mogelijkheden behoorden, werd eens te meer duidelijk hoe belangrijk de vaste collectie van het museum is. En gelukkig wordt die vaste collectie ieder jaar nog altijd aangevuld met mooie nieuwe aanwinsten. Ook in 2020 mocht Museum Van Loon weer objecten toevoegen aan de collectie. Het uitgangspunt hierbij is dat de toe te voegen objecten altijd een relatie moeten hebben met de geschiedenis van het huis of de familie Van Loon. Samen met het huis vormt de collectie immers de kern van het museum. En om de collectie relevant te houden is onderzoek uiteraard essentieel. Aanwinsten en onderzoek zorgen ervoor dat de collectie van het museum telkens verandert en geen statisch geheel is.

Bruiklenen

In september ontving het museum van een particulier het portret van Willem Borski II (1799-1881) door Heinrich Siebert II in langdurig bruikleen. Willem Borski was een zoon van de

bekende Johanna Borski-Van de Velde (1764-1846), van wie reeds een portret in de collectie aanwezig is. Daarnaast was Willem Borski de vader van Louise Borski, wier portret in de Blauwe Salon hangt. Het portret is dan ook een ontbrekende schakel tussen de portretten van deze twee belangrijke vrouwen in Museum Van Loon. Tussen ca. 1850 en 1860 lijken portretschilders Heinrich Siebert I en Heinrich Siebert II een soort hofleveranciers te zijn geweest van portretten voor de familie Van Loon en de daaraan verwante en aangetrouwde families. In de collectie van Museum Van Loon bevinden zich, inclusief het onlangs verworven portret, maar liefst 6 portretten van de Sieberts, allen uitgevoerd in pastel. In 2018 schreven kunsthistorici Rudi Ekkart en Claire van den Donk, in de publicatie die verscheen ter gelegenheid van de tentoonstelling *Pastels: Het pastelportret in Nederland*, al dat er ongetwijfeld nog portretten van Van Loons en aanverwanten onopgemerkt bij afstammelingen berusten. Het is mooi dat die observatie met de komst van het portret van Willem Borski een daadwerkelijk

vervolg krijgt. Museum Van Loon is de particuliere bruikleengever zeer dankbaar dat het dit portret met zijn bezoekers mag delen. Bij de heropening van het museum zal het portret te zien zijn in de Vogelkamer.

Willem Borski II (1799-1881) door Heinrich Siebert II, in langdurig bruikleen

Een absoluut hoogtepunt was daarnaast de komst van het portret van Margaretha Bas door Jacob Backer afgelopen december. Het portret bevond zich al sinds 1966 in het depot van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en wordt nu in langdurig bruikleen gegeven aan Museum Van Loon. Het was een langgekoesterde wens om het een plek te geven in het museum. Een grondige restauratie was echter nodig om het toonbaar te maken. Oude retouches werden vernieuwd, oppervlakte-vuil verwijderd en het vernis vervangen, waardoor Margaretha nu weer schittert naast

Het portret van Margaretha Bas is te zien in Museum Van Loon

haar directe familieleden. In 1637 trouwde Margaretha Bas met Willem van Loon. Het pasgetrouwde echtpaar is het stralend middelpunt op een van de topstukken in het museum: het grote familieportret door Jan Miense Molenaer in de hal. Rond dezelfde tijd maakte Jacob Backer ook dit portret

van Margaretha. En deze twee beeltenissen in het museum complementeren elkaar fantastisch. Waar het portret door Jan Miense Molenaer meer een weergave is van modieuze kleding en feestelijkheden, worden op het portret door Jacob Backer ook de karakteristieken van Margaretha Bas zichtbaar

gemaakt. Hoewel Museum Van Loon al een sterke collectie 17de-eeuwse portretten had, is dit portret een prachtige toevoeging aan die reeds goede verzameling, niet alleen vanwege de historische connectie met de familie Van Loon, maar ook vanwege de zeer hoge kwaliteit van het portret. Jacob Backer laat zien waarom hij in de jaren 1630-1640, een periode waarin de portretschilderkunst in Amsterdam tot een hoogtepunt kwam, de meest succesvolle portretschilder van de stad was.

De afgelopen twee jaar konden bezoekers genieten van drie prachtige kinderportretten door Thérèse Schwartze in de Vogelkamer van het museum. Dit jaar kwam die tijdelijke bruikleen tot een einde en zijn de portretten weer teruggekeerd naar de eigenaar. De portretten gaven, samen met de portretten van Thérèse Schwartze in de vaste collectie, een prachtig beeld van het werk van de kunstenares. Museum Van Loon dankt de eigenaar hartelijk voor het in bruikleen mogen hebben van deze drie bijzondere portretten.

Van 18 februari t/m 30 augustus waren in Museo Thyssen-Bornemisza

in Madrid drie werken te zien uit de collectie van Museum Van Loon als onderdeel van de tentoonstelling *Rembrandt and Amsterdam portraiture, 1590-1670*. Het kinderportret van Willem van Loon door Dirck

Tentoonstelling Rembrandt and Amsterdam portraiture, 1590-1670 in Madrid

Santvoort en de pendant-portretten van Adriaen van Loon en Cornelia Hunthum door Isaack Luttichuys gingen allen naar de Spaanse hoofdstad.

Ook hedendaags werk uit de collectie werd elders tentoongesteld. De installatie bestaande uit geborduurd textiel van Laurence Aëgerter getiteld *All is in all and it has always been* werd geleend door Musée de la Chasse et de la Nature in Parijs als onderdeel van de 2-daagse tentoonstelling met het thema ‘Intimiteit’ bij

Laurence Aëgerter, *All is in all and it has always been*, geleend door Musée de la Chasse et de la Nature in Parijs

het festival Les Traversées du Marais. In deze tentoonstelling werd werk van verschillende kunstenaars zoals Sophie Calle en Johann Le Guillerm gepresenteerd. Het werk van Laurence Aëgerter werd in 2010 aangekocht door Museum Van Loon naar aanleiding van haar solo tentoonstelling *Seek & Hide* in Museum Van Loon.

Onderzoek

Masterstudenten Kyley Butler en Julia Wojtas deden, in het kader van hun *MA Museum Studies* aan de Universiteit van Amsterdam, uitgebreid onderzoek naar de vaste collectiepresentatie in Museum Van Loon en hoe deze beter zou kunnen aansluiten bij de ambities van het museum. Dit resulteerde in een uitgebreid rapport, waarop het museum zeker kan voortborduren.

In samenwerking met het Rijksmuseum Muiderslot is Museum Van Loon begonnen aan de ontwikkeling van een digitaal platform. Een project, *Art of Connecting* gedoopt, waarbij de collectie digitaal ontsloten wordt en het mogelijk wordt om contextuele informatie digitaal vast te leggen. Het project komt voort uit de wens om op andere manieren naar de collecties

te kijken en op die manier de collectie voor een breder publiek relevant te maken én vindbaar. Het Mondriaan Fonds ondersteunt het project.

Eind 2020 werd een onderzoeksvoorstel van het museum gehonoreerd door de Vereniging Rembrandt met een beurs uit haar Kroese-Duijsters Fonds. Het onderzoek zal zich richten op de collectie *Van Loon – Van Winter*. Deze beroemde verzameling schilderijen, waar onder andere Rembrandts portretten van Maerten Soolmans en Oopjen Coppit onderdeel van waren, was in het bezit van het echtpaar Willem van Loon en Anna van Winter. Na de dood van het echtpaar besloten de kinderen de verzameling te verkopen voor 1,5 miljoen fl. aan de familie De Rothschild. Veel mensen uitten hun verbazing en frustratie over de verkoop van een van de beroemdste particuliere kunstverzameling die Nederland kende. Onder enkele Amsterdamse kunstliefhebbers groeide dan ook een bewustzijn dat dit soort grote verliezen voor ons openbaar kunstbezit in de toekomst voorkomen moesten worden. Dit is het begin van een collectief dat zich onder de naam Vereniging Rembrandt zal inzetten voor het behoud van Nederlands cultureel erfgoed. Het

onderzoek wil nieuw licht laten schijnen op de rol die de collectie speelde in de bewustwording rondom het concept ‘openbaar kunstbezit’ in de 19de eeuw. In januari 2021 is het onderzoek van start gegaan en als bursaal heeft het museum Tristan Schiff aangesteld. Uiteindelijk zal het onderzoek o.a. moeten resulteren in een publicatie en tentoonstelling over de collectie *Van Loon – Van Winter*.

3PackageDeal

Museum Van Loon is, net als de Oude Kerk, Reinwardt Academie en H401, al een aantal jaar partner in de Coalitie Interhistoricititeit binnen de zogenaamde 3PackageDeal van het Amsterdams Fonds voor de Kunst en Bureau Broedplaatsen Amsterdam. De 3PackageDeal beoogt (internationale) jonge kunstenaars voor Amsterdam te behouden, in dit geval een beeldend kunstenaar die interhistorisch te werk gaat. Vanwege COVID-19 heeft de coalitie haar werkzaamheden in 2020 vooral achter de schermen uitgevoerd. In seizoen 2021-2022 zal er weer een nieuw talent gepresenteerd worden.

Vrienden & Donateurs

Museum Van Loon kent vier vriendenkringen die ieder jaar toenemen in aantal. Naast de *Vriendenkring* zijn er de leden van *Van Loon 100* (young professionals tot 35 jaar oud), *Van Loon 672* (vanaf 35 jaar) en de *Patrons Circle* (donateurs die het museum steunen met een gift vanaf € 1.000,- per jaar). Alle vrienden worden uitgenodigd voor openingen, museumactiviteiten zoals lezingen en presentaties en de jaarlijkse Zomer- en Kerstborrel. Daarnaast organiseren de diverse comités activiteiten om de leden actief bij het museum en de programmering te betrekken (helaas dit jaar met minder fysieke activiteiten dan anders).

Het jaar begon goed met een privé-tour voor de Patrons Circle door de Collectie Six, en ook konden we in juni nog een bezoek brengen aan Beeldentuin Clingenbosch onder leiding van Yvette Caldenborgh. Het jaarlijkse Patrons Dinner werd omgezet in een online 'Get Together' waarbij we samen het glas hebben kunnen heffen. Ook werd hier het

portret van Margaretha Bas voor het eerst getoond. Van Loon 100 heeft kunnen genieten van een bijzondere kerstboodschap van hun comité en alle vrienden hebben als eerste de video in samenwerking met My Daily Shot of Culture kunnen bekijken over de vrouwelijke hoofdrolspelers in Museum Van Loon.

Helaas gingen dit jaar verschillende activiteiten, zoals het Patrons Dinner, het Van Loon 100-Bal, de 672 Walking Dinner Party en de Zomer-

Kerstborrels niet door. Maar de comités van de vriendengroepen hebben samen met het museum gewerkt aan online activiteiten en video's om zo toch nog een beetje samen te kunnen zijn. Wij danken alle comités voor hun enthousiaste inzet en flexibiliteit!

We kijken ontzettend uit naar een tijd waarin we weer samen kunnen komen en onze vriendengroepen persoonlijk kunnen bedanken voor alle steun en attente berichten die wij hebben mogen ontvangen in deze moeilijke periode. Meer dan ooit voelen we hoe belangrijk onze vriendengroepen zijn en we zijn dan ook verheugd dat de

vrienden en donateurs ieder jaar in aantal toenemen. Dankzij de steun van deze groepen kunnen jaarlijks nieuwe projecten worden gerealiseerd en nieuwe aankopen worden gedaan. Hier zijn wij ontzettend dankbaar voor.

Bezoek in januari van de Patrons Circle aan de Collectie Six

Kerstvideo van het Van Loon 100 Comité

Educatie

Museum Van Loon hecht grote waarde aan educatie en organiseert met zeer grote regelmaat rondleidingen en lezingen rondom tentoonstellingen en de vaste collectie.

De educatieprogramma's van Museum Van Loon koppelen de oude werkcultuur en kennis van het huis aan de MBO-opleidingen van nu en de ambachten van de toekomst. Met een hands-on aanpak in een authentieke en kunstzinnige werkomgeving biedt het museum MBO-studenten de praktijksetting voor de aangeleerde vakinhoudelijke theorie binnen de opleiding en zicht op het bredere kader waar hun toekomstige werkveld zich in afspeelt. Dit met aandacht voor de 21ste-eeuwse vaardigheden, die van pas komen bij hun verdere opleiding en loopbaan. Museum Van Loon heeft momenteel 4 educatietrajecten:

- Een huis dat werkt: vakmanschap en stijlleur
- Mode bij van Loon: mode in het societyleven van 1850

- Dineren aan de gracht: gastheerschap en hospitality
- Collectiebeheer: behoud en beheer in een historisch huis

Helaas zijn dit jaar de educatietrajecten en de jaarlijkse Maakdagen (in samenwerking met Crafts Council Nederland) niet doorgegaan vanwege COVID-19. In 2021 hopen we deze programma's weer te kunnen oppakken wanneer de omstandigheden dit toelaten.

Rondleiding blinden en slechtzienden, foto Peter Kooijman

Onderhoud & Restauratie

Aan het eind van de zomer kwamen drie laat 18de-eeuwse Louis XV stoelen uit de Rode Salon terug van restauratie. Hoewel de stoffering van de stoelen nog in orde was, waren de verf en vergulding van het hout- en snijwerk aan restauratie toe. De stoelen zijn voorzien van een nieuwe witte verflaag en de vergulde delen zijn hersteld. De stoelen zijn nu weer toekomstbestendig en zijn te zien op hun vaste plek in de Rode Salon!

Verder is er het afgelopen jaar veel klein onderhoud gedaan. Zo zijn het glas en onderstel van een Louis

XV-stijl pendule van de firma E. Colin et Cie. gerestaureerd. De klok was in de loop der jaren los geraakt van het onderstel, waardoor de constructie enigszins instabiel was geworden. Ook het glas voor de wijzerplaat is vernieuwd. Het oude glas was al eens vervangen maar zat ongelukkig gemonteerd, aangezien het niet het juiste formaat had.

Verder is een borstbeeld van Louise Borski door beeldhouwer Rober Cauer voorzien van een nieuwe messing naamplaat en zijn enkele beschadigde vloerdelen in de Blauwe Salon hersteld.

Louis XV stoelen in de Rode Salon

Verhuur, financiën, personeel en Raad van Toezicht

Verhuur

Naast entreegelden en bijdragen van de Vrienden en Patrons is verhuur een belangrijke bron van reguliere inkomsten van het museum. Helaas lagen vanwege het COVID-19 virus deze inkomsten bijna helemaal stil. Diners, huwelijken en borrels konden groten-deels niet plaatsvinden in het museum. Vanwege de sluiting was er meer mogelijkheid voor fotoshoots en we hebben enkele mooie merken en fotografen kunnen verwelkomen in het museum.

Financiën

De tentoonstelling *Aan de Surinaamse grachten – Van Loon & Suriname*

(1728-1863) werd mogelijk gemaakt door financiële steun van Gemeente Amsterdam, Mondriaan Fonds, VSBfonds, Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Prins Bernhard Cultuurfonds en P.W. Janssen's Friesche Stichting. Daarnaast dankt Museum Van Loon samenwerkingspartners MAFB en Imagine IC en de vele partijen en individuen met wie wij mochten samenwerken in aanloop naar en gedurende de tentoonstelling.

Spraakmakers: De collectie Van Loon bekeken kwam tot stand met steun van Vereniging Rembrandt en Turing Foundation vanuit het initiatief *De kracht van onze Nederlandse*

Collecties. Daarnaast danken wij alle 'spraakmakers' die hun blik op de vaste collectie hebben willen delen!

Naast de generieke corona-steunmaatregelen die in de loop van het jaar door het kabinet zijn ontwikkeld, heeft het museum met succes een beroep kunnen doen op de Compensatieregeling Musea die door het Mondriaan Fonds in verband met corona is opgezet. De regeling steunde maximaal 30 Nederlandse musea (met bezoekersaantallen tussen de 40.000 en 100.000) die een collectie van nationaal belang beheren en tonen aan publiek.

Aan het begin van 2020 diende Museum Van Loon een aanvraag in voor de nieuwe ronde van het Kunstenplan van Gemeente Amsterdam (periode 2021-2024). Aangezien het museum nog geen subsidie ontvangt vanuit dit Amsterdamse Kunstenplan, was het spannend of toelating dit keer zou lukken. De toekomstplannen van het museum kregen inderdaad een positief advies voor volledige opname in het Kunstenplan. Echter, vanwege onvoldoende subsidiebudget viel het museum – samen met een paar tiental andere Amsterdamse culturele instellingen – 'onder de zaaglijn'. Dit betekent dat Museum Van Loon ook in de komende jaren – weliswaar met complimenten voor onze plannen op zak – zonder structurele exploitatie-subsidie zal moeten zien te opereren.

Personeel & Raad van Toezicht

Het museum beschikt over een kleine kantoorstaf van ca. 4,5 FTE. In 2020 nam Willem te Slaa afscheid als conservator voor een prachtige stap als directeur bij Slot Zuylen in Utrecht. Hij werd tijdelijk opgevolgd door Tristan Schiff. Quirine Smid haakte tijdelijk aan als assistent Marketing en Communicatie en

Fotoshoot in Museum Van Loon voor het FD Persoonlijk

De tentoonstelling *Spraakmakers: de collectie Van Loon bekeken*, *De kracht van onze Nederlandse Collecties*

vertrok in juni naar Vechtlust in Amsterdam. Max Boogaard, huismeester van het museum en woonachtig in het souterrain van het museum, besloot in september om afscheid te nemen. Hiermee komt tevens een einde aan het huismeesterschap in Museum Van Loon.

Nanette van Ditzhuyzen werd in januari 2020 lid van de Raad van Toezicht en met haar aantreden is de juridische portefeuille in de Raad van het museum weer voorzien.

Ook in 2020 had het museum een betrokken pool van 16 publieksmedewerkers die het museum overdag bemensen.

Museum Van Loon in de media

Het was een bewogen jaar, en wij zaten ook niet stil! Achter de schermen is er ontzettend hard gewerkt om het museum op de kaart te zetten en onze bezoekers en vrienden te blijven inspireren en bereiken. Afgelopen jaar was het museum veelvuldig in de media rondom een diversiteit aan onderwerpen. Mocht u dit gemist hebben, hieronder kunt u een deel ervan terug kijken.

Zoals u al eerder heeft kunnen lezen stond het museum decor voor

verschillende video's zoals de video-clip GOLD van Jeangu Macrooy en de video van theatergezelschap House of Spr!tzl. Jeangu zat ook aan tafel bij M om deze videoclip toe te lichten. De aflevering is zeker de moeite waard om terug te kijken!

Marjan Berk heeft een column aan het museum gewijd in het AD op 3 juni, onze directeur Gijs Schunselaar heeft een interview gegeven voor Historiek.net en we deden mee aan Cultuur in Actie.

Jeangu Macrooy bij M, uitzending 30 juni 2020

Column Marjan Berk voor het AD

Daarnaast is er een uitgebreide case geschreven over de werkwijze rondom *Aan de Surinaamse grachten* op Studio-i - platform voor inclusieve cultuur. Barts Boekje lichtte onze pop-up diners met Zoldering en John Dory uit in een mooi artikel en daarnaast werden we ook door Vogue benoemd tot een van de uniekste trouwlocaties in Amsterdam!

Vanaf juni was de podcastserie *De plantage van onze voorouders* te beluisteren. In de achtdelige bekroonde serie onderzoekt Maartje Duin samen met Peggy Bouva sporen van het slavernijverleden in haar familiegeschiedenis. Deel 8 is opgenomen in Museum Van Loon.

We stonden meerdere keren in Het Parool met onder andere Surinaams Klassiek, als tip na de eerste lockdown en met onze tentoonstelling *Spraakmakers*. Ook sprak onze directeur Gijs Schunselaar in december in een interview met Edo Dijksterhuis van Het Parool over de kracht van de vaste collectie, samen met o.a. het Amsterdam Museum en het Stedelijk Museum.

Cultuur in Actie

In december maakten we samen met Jip van Your Daily Shot of Culture de video over de vrouwelijke hoofdrolspelers in Museum Van Loon, een groot succes en alvast een voorproefje op de tentoonstelling over de vrouwen van Van Loon welke in het voorjaar van 2021 start.

De plantage van onze voorouders, Maartje Duin en Peggy Bouva

Vooruitblik 2021

2021 start helaas nog met gesloten deuren.

Als we straks weer de deuren mogen openen, trappen we af met onze nieuwste tentoonstelling over de vrouwelijke hoofdrolspelers in Museum Van Loon in samenwerking met Atria, Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis.

Ook starten we in het voorjaar met een crowdfunding traject voor de tuin van het museum. In 2021 willen we dat de tuin ook weer kan bloeien, zodat we u allemaal – wanneer dit weer kan – kunnen verwelkomen in een florerende tuin! Onze prachtige tuin moet onderhouden worden en we willen graag een irrigatiesysteem zodat we de tuin beter kunnen beschermen tegen periodes van droogte of natheid. Vanwege de coronacrisis en de financiële impact die dit op het museum heeft, is dit alleen niet meer vanzelfsprekend. De crowdfundingactie start begin maart en hiervoor hebben we uw hulp hard nodig! Via de nieuwsbrief houden wij u hiervan ook op de hoogte.

Ook in het voorjaar: een kennisdag over het portret van Margaretha Bas, een inspirerende dag waarop kunsthistorici van naam hun kennis over dit portret delen met het publiek.

In samenspraak met de tuineigenaren hebben we besloten de Open Tuinen Dagen ook dit jaar te annuleren. De vele mensen die het evenement op de been brengt vinden wij onverantwoord in deze tijden. Wij hopen dat we de Open Tuinen Dagen in 2022 weer kunnen voortzetten!

In augustus staat de opera van 2021 op de planning in samenwerking met World Opera Lab.

De educatieve lesprogramma's, de Maakdagen en de rondleidingen voor blinden en slechtzienden worden – 'corona permitting' – voortgezet en blijven een permanent onderdeel van de programmering.

Intussen werken we achter de schermen door aan onze grotere tentoonstellingen. Het onderzoek naar de Van Loon – Van Winter collectie is volop gaande, en we hopen de resultaten hiervan in een grootse najaarstentoonstelling met u te kunnen delen. Ook op het gebied van

Museum Van Loon, foto Quirine Smid

hedendaagse kunst hebben we moois voor u in petto, en uiteraard worden de projecten voor 2022 en verder inmiddels voorbereid. En, we beginnen het maar vast aan te kondigen: in 2023 vieren we het 50-jarig bestaan van Museum Van Loon. Een mijlpaal om – zeker in deze tijden – naar uit te kijken. We zijn de voorbereidingen gestart...

Wij danken u voor uw steun in het afgelopen jaar en zeker ook voor de afgelopen periode, en hopen u straks weer in goede gezondheid te mogen begroeten in het museum!

Met hartelijke groeten,
Team Museum Van Loon

Museum Van Loon
Keizersgracht 672
1017 ET Amsterdam
020-6245255
info@museumvanloon.nl
www.museumvanloon.nl
Dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur

Museumteam 2020:

Gijs Schunselaar (directeur)
Auke Batstra (manager bedrijfsvoering)
Willem te Slaa (conservator tot juni 2020)
Tristan Schiff (interim-conservator vanaf juni 2020)
Merel Rosamarijn Krot (marketing & communicatie)
Quirine Smid (marketing & communicatie assistent tot juni 2020)
Max Boogaard (huismeester tot augustus 2020)
Annette Fehrmann (behoud & beheer)
Lurdes Dos Anjos Laranjeira (behoud & beheer)
Kyley Butler (stagiair)
Julia Wojtás (stagiair)

Publieksmedewerkers 2020:

Adelheid, Britt, Catherine, Davine, Guido, Inez, Janneke, Jasmijn,
Lalo, Milou, Quirine, Reinier, Sabine, Tim V en Tristan.

Raad van Toezicht 2020:

Philippa Colomb de Daunant - van Loon (voorzitter)
Nanette van Ditzhuyzen
Michaela van Wassenaer
Sam van der Feltz
Jop Ubbens

Foto voorzijde: Peter Kooijman

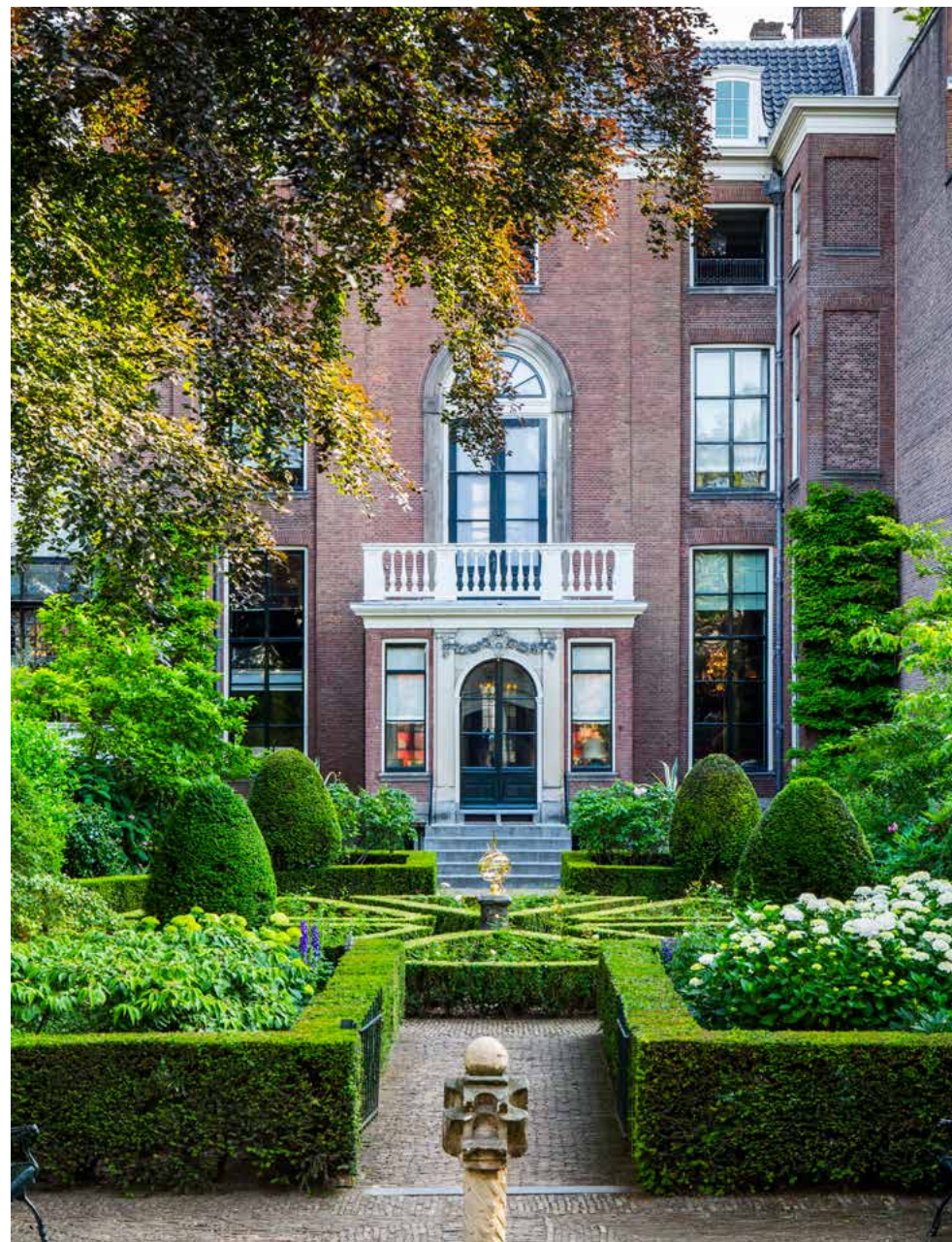

Foto Peter Kooijman